

Reactienota Speelruimteplan Gemeente Westervoort

Datum: 04.04.2019

Auteur: A. Stobbe – Speelplan B.V.

Betreffende: Speelruimteplan Gemeente Westervoort

In 2018 is voor de gemeente Westervoort een nieuw speelruimteplan ontwikkeld. Dit plan is bedoeld als leidraad voor de gemeentelijke speelterreinen en sportplekken in de periode 2019-2033 en vervangt het oude speelruimteplan uit 2009.

In deze reactienota wordt uiteengezet op welke manier bewoners zijn betrokken in de totstandkoming van het speelruimteplan en hoe dit door hen is ervaren. Tevens wordt een terugkoppeling gegeven van de ingebrachte punten.

1. Participatie tijdens het onderzoekstraject 2018 (februari t/m juni)

Bij de planvorming is gekozen voor een participatieniveau van raadplegen en adviseren. Zodoende hebben bewoners de mogelijkheid gekregen om ideeën en problemen aan te dragen en oplossingen voor te stellen. Gedurende het ontwikkeltraject van het speelruimteplan zijn inwoners op verschillende manieren betrokken. De resultaten zijn opgenomen in het speelruimteplan en meegenomen in de verdere planvorming.

- **Kinderwandelingen:** In samenwerking met alle 5 basisscholen in Westervoort zijn begin 2018 wandelingen langs speelplaatsen georganiseerd. Per school liep een afvaardiging van +/- 10 kinderen tussen de 6 en 12 jaar mee die de Westervoortse wijken op hun duimpje kennen. Tijdens de wandelingen zijn de speelterreinen, grasveldjes, bosjes, pleintjes en andere plekken bezocht waar kinderen vaak spelen. Kinderen hebben verteld en laten zien waar en hoe zij graag spelen, wat zij goed vinden en wat beter kan. De meeste speelterreinen zijn tijdens de wandelingen bezocht.
- **Jongerenoverleg:** Om van jongeren te horen wat zij belangrijk vinden als het gaat om de inrichting van de openbare (speel) ruimte, is een overleg georganiseerd in samenwerking met jongerenwerk Creon. Hieraan hebben 15 jongeren tussen de 12 en 19 jaar deelgenomen. Tijdens het overleg is gebrainstormd over hoe jongeren nu gebruikmaken van speel- en sportplekken en wat er nodig is om de openbare ruimte beter op hen af te stemmen. Aansluitend op dit overleg heeft Creon het onderwerp ook besproken tijdens de eerstvolgende jongerenvergadering met jongeren tussen de 12 en 17 jaar.
- **Bewonersenquête:** Door middel van een online enquête zijn ervaringen en ideeën van bewoners m.b.t. de openbare speelruimte geïnventariseerd. De enquête is via de digitale kanalen van de gemeente, scholen en lokale media verspreid en 264 keer ingevuld; 248 volwassenen, 16 kinderen. De enquête is met name ingevuld door ouders, grootouders en verzorgers (85%).

2. Presentatie en inspraak concept speelruimteplan

In november 2018 is het Speelruimteplan in concept gepresenteerd tijdens twee inspraakavonden (op 6 en 7 november) voor bewoners, de Wijkraden en andere belangstellenden. De avonden hadden als doel om:

- **Te informeren:** inwoners op de hoogte te brengen van het gevoerde onderzoekstraject en de resultaten
- **Af te stemmen:** gezamenlijk het conceptplan verder aan te vullen en waar nodig/mogelijk wijzigingen aan te brengen in de planning/prioritering van de uitvoering van speelterreinen.

2.1 De boodschap

Tijdens de avonden is toegelicht dat het speelruimteplan een leidraad is voor de inrichting van de openbare speelruimte de komende jaren. De spelregels in het plan (beleid) geven richting aan de uitvoering. Het uitvoeringsplan betreft een planning/prioritering van wanneer speelterreinen worden opgepakt. Hoe de daadwerkelijke uitvoering per speelterrein wordt georganiseerd is telkens maatwerk waarbij participatie door bewoners voorop staat.

2.2. Communicatie

De inspraakavonden zijn via de gemeentelijke kanalen, via Westervoort post, via het twitteraccount van de gemeente Westervoort en via de facebookpagina van de gemeente Westervoort gecommuniceerd.

2.3 Opkomst

De eerste avond in het gemeentehuis is bezocht door c.a. 25 bewoners. De tweede avond in het Creon werd bezocht door 20 bewoners, waarvan 10 jongeren. Tijdens de bewonersavonden waren vier wijkraden vertegenwoordigd; Wijkraad MSW-OK, Wijkraad de Leigraaf, Wijkraad Kernoord, Ganzenpoel/Schans, Wijkraad Emmerik

2.4 Reacties op inspraakavond

We maken hierin onderscheid tussen inhoudelijke reacties op het speelruimteplan en reacties m.b.t. het proces; totstandkoming van het speelruimteplan/participatie.

2.4.1 Proces:

- De aanwezige wijkraden en een aantal bewoners hebben aangegeven dat zij vinden dat de oproep voor de inspraakavonden niet voldoende breed is gecommuniceerd.
 - **Reactie gemeente:** *De communicatie is via de reguliere kanalen gegaan. In het vervolg worden inspraakavonden eerder en herhaaldelijk gecommuniceerd om de bekendheid te vergroten.*

- Tijdens de eerste avond hebben de wijkraden aangegeven dat zij graag eerder in het proces betrokken hadden willen worden. Zij hadden graag meegewandeld met de kinderwandelingen of meegedaan met het jongerenoverleg. Wel vinden zij het positief dat de jeugd op deze manier is geraadpleegd.
 - **Reactie gemeente:** *De gemeente erkent dat het waardevol was geweest om de wijkraden eerder in het proces te betrekken. De wijkraden hadden dan eerder input kunnen leveren m.b.t. wijk-specifieke informatie. In het doen van speelruimte-onderzoek met kinderen en jongeren is het echter niet gebruikelijk om volwassenen een té grote rol te geven (het gaat immers om speelgedrag en gebruik).*
- De wijkraden hadden graag van tevoren de conceptstukken ter inzage ontvangen om zo tijdens de inspraakavond inhoudelijk te kunnen reageren. Zij ontvangen deze graag alsnog.
 - **Reactie gemeente:** *Het is niet gebruikelijk om voorafgaand aan een bewonersbijeenkomst de conceptstukken rond te sturen. Dit had vanwege de grote betrokkenheid van de wijkraad en de kennis van de wijk nuttig geweest. Om deze reden hebben we na afloop van de bewonersavonden een extra feedbackronde ingelast voor de wijkraden om te reageren op de conceptstukken (zie ook deel 3 van de reactienota).*
- De gehandicaptenraad van Westervoort ontvangt eveneens graag de conceptstukken. Tevens wordt geadviseerd om te kijken naar de website van de speeltuinbende (www.speeltuinbende.nl) voor tips over toegankelijk spelen.
 - **Reactie gemeente:** *Zie hierboven. De Speeltuinbende is bekend bij de gemeente, de website is ook in het conceptstuk opgenomen. Indien wenselijk zal de gemeente separaat het conceptstuk naar de gehandicaptenraad toe sturen.*
- Coördinator sport/JOGG-regisseur ontvangt graag de conceptstukken en onderzoeksresultaten én het ingediende voorstel van de familie Huuskes voor locatie #13 (Kreytierstraat). Daarnaast wil de sport/JOGG-regisseur graag betrokken worden bij de uitvoering van de plannen.
 - **Reactie gemeente:** *Zie hierboven. Bij de uitvoering, zeker van sportplekken wordt de JOGG-regisseur betrokken. Indien wenselijk zal de gemeente separaat het conceptstuk naar de sport/JOGG-regisseur toe sturen.*

2.4.2. Inhoudelijk algemeen:

- De watergangen in de buurt rondom de Montessorischool mogen wel avontuurlijker van deze bewoner. Met waterschap zou gekeken moeten worden of zij dat zien zitten.
 - **Reactie gemeente:** *Dit wordt niet als specifieke ingreep opgenomen in het speelruimteplan omdat het geen ingreep of voorstel voor een bestaand speelterrein betreft. De gemeente is wel voorstander van avontuurlijker spelen. De school en/of de buurt kan hiervoor uiteraard een verzoek of plan indienen bij de gemeente.*
- Bij natuurbad De Waaij lijkt bewoners het erg leuk om een zandwatertafel te plaatsen. Let op, wel rekening houden met het volleybaltoernooi.
 - **Reactie gemeente:** *Dit wordt niet als specifieke ingreep opgenomen in het speelruimteplan omdat het geen ingreep of voorstel voor een bestaand speelterrein betreft. Omdat dit wel een belangrijke plek voor de buurt is, kan hiervoor een apart verzoek worden ingediend bij de gemeente. Het wordt aanbevolen de organisatoren van het volleybaltoernooi hierbij te betrekken.*
- Het op de kaart zetten van de korfbalvereniging
 - **Reactie gemeente:** *Dit is verwerkt in het kaartmateriaal van de het speelruimteplan.*
- Een bewoner geeft aan een 'groei' speelplek te wensen bij de Heegsche Bouwing. Dit is met name bedoeld voor jonge kinderen die hier veilig kunnen spelen tot ze oud genoeg zijn om naar locatie #45 te gaan. De bewoonster denkt graag mee over de inrichting.
 - **Reactie gemeente:** *Hier is in het speelruimteplan een natuurspeelplek opgenomen.*
- Verzoek van een van de jongeren (13 jaar) voor wifi en een podium op belangrijke ontmoetingsplekken voor jongeren (28: De Bult en 56: Leigraaf)
 - **Reactie gemeente:** *Bij de uitvoering van centrale plekken waar ook jongeren gebruik van maken kunnen dergelijke toevoegingen worden overwogen, met name op locaties die door jongeren zelf worden aangedragen.*

2.4.3. Opmerkingen per locatie

Tijdens de inspraakavonden zijn ook locatie specifieke opmerkingen gemaakt. Deze zijn verwerkt in het uitvoeringsplan of op de kaart waar relevant. In sommige gevallen betreft het vooral een reactie op detailniveau (liever andere toestellen). Dergelijke opmerkingen vallen buiten de scope van het uitvoeringsplan en betreffen meer tips

voor de uitvoering op plekniveau zelf. Deze opmerkingen moeten vooral bewaard blijven tot het moment dat de speelplek wordt (her)ontwikkeld, maar zijn uiteraard wel hieronder opgenomen met een terugkoppeling vanuit de gemeente.

○ **Locatie 11 - De Waaij**

Bij locatie 11 is een klein voetbaldoeltje aanwezig, staat niet op de kaart.

- **Reactie gemeente:** *De gemeente heeft aangegeven dat dit doeltje niet in eigendom is van de gemeente.*

○ **Locatie 13 - Kreytierstraat**

Voor dit speelterrein twee jaar geleden een initiatief ingediend door een meisje uit de buurt. Hier is tot op heden geen vervolg aan gegeven. Het meisje, haar moeder en de wijkraad willen dat deze plek en het initiatief op korte termijn worden opgepakt. In het voorstel voor de speelplek vragen de initiatiefnemers om een plek voor wat oudere kinderen en de oudere mensen in de buurt om te bewegen en sporten. De initiatiefnemers zien graag dat het aangepaste conceptplan wordt teruggekoppeld richting bewoners.

- **Reactie gemeente:** *Deze plek was eerder nog niet aan vervanging toe, dit is onvoldoende teruggekoppeld aan de initiatiefnemers. Deze plek wordt in 2019 samen met de initiatiefnemers opgepakt. Het ingediende plan zal daarbij uiteraard meegenomen worden. In het speelruimteplan staat deze plek al als "her in te richten op korte termijn".*

○ **Locatie 18 – Waemelslant (Park Emmerik)**

Jongeren: sportattributen toevoegen

- **Reactie gemeente:** *Het park is recentelijk al ingericht, voor jongeren is wel een JOP aanwezig. Om te kunnen sporten zijn er voldoende plekken in Westervoort waar ook jongeren naar toe kunnen. Hier wordt daarom op dit moment geen actie aan gekoppeld.*

○ **Locatie 20 - Hessepas**

Verwachting is dat de buurt rondom deze locatie gaat verjongen. Geen actieve bewoners, eigenlijk tekort aan speelvoorzieningen, mogelijk locatie uitbreiden?

- **Reactie gemeente:** *Wanneer de speelplekken in deze buurt aan vervanging toe zijn wordt de buurt geraadpleegd over de inrichting van de locaties.*

○ **Locaties 29 - Begijnslag**

Ondergrond nestschommel aanpassen, rubberen matten toevoegen zodat deze beter rolstoel toegankelijk is.

- **Reactie gemeente:** *Dit is een belangrijk punt om de toegankelijkheid van speelplekken te verbeteren. Dit zal in de toekomst worden meegenomen*

bij de inrichting van speelplekken. Mochten er, specifiek voor een speelterrein, al aanpassingen nodig zijn door bijvoorbeeld rolstoelgebonden inwoners dan kan gekeken worden of het mogelijk is om ook bestaande ondergronden te vervangen.

o **Locatie 41 - Mommenkamp**

Ondergrond nestschommel aanpassen, rubberen matten toevoegen zodat deze beter rolstoel toegankelijk is.

- **Reactie gemeente:** *Zie reactie hierboven (locatie 29).*

o **Locatie 41 - Mommenkamp**

Jongeren: een net over de voetbalkooi plaatsen, de bal gaat nu steeds in de sloot

- **Reactie gemeente:** *Vanuit het oogpunt van vandalisme en beheer wordt dit niet gedaan.*

o **Locatie 45 – Wandelpad Rivierweg**

Als de beweegtoestellen worden verplaatst naar locatie #45, verdwijnt de koppeling met het wandelpad.

- **Reactie gemeente:** *We vermoeden dat de kaart verkeerd geïnterpreteerd is. De toestellen worden niet verplaatst, maar in plaats van een herinrichting van het wandelpad wordt in de toekomst ingezet op een natuurlijke speelplek even verderop.*

o **Locatie 46 - Jongerencentrum De Rosmolen**

Jongeren: Skatebaan uitdagender/vernieuwen en bijvoorbeeld een wifi-punt of podium. Op het grote grasveld iets van een Tiny Forest.

- **Reactie gemeente:** *De gemeente staat open voor goede initiatieven en kan dan per initiatief de haalbaarheid beoordelen. De skatebaan zelf is voorlopig nog niet toe aan vervanging.*

o **Locatie 47 - Janswei**

In de woonwijk wonen vooral ouderen en jongeren. Er is in de wijk weinig buurtinitiatief aanwezig. De wijkraad doet zijn best om omwonenden mee te laten doen, maar er is geen reactie. De wijkraad is voorstander van een groene speel-/waterplek met ruimte voor ouderen om te zitten.

- **Reactie gemeente:** *Locatie #47 is voorgesteld om op termijn om te vormen naar een speelplek zonder speeltoestellen. Hierbij kan prima gekozen worden voor een groene inrichting. Het is hierbij wel van belang dat bewoners zich ook inzetten en betrokken maken.*

o **Locaties 47 & 50 - Janswei en de Achterse Weide**

Als de speeltoestellen hier na omvorming verdwijnen, maar de bankjes blijven staan ontstaat er een hangplek voor jongeren.

- **Reactie gemeente:** *Per speelplek (of omvorming) wordt gekeken naar het nut en de noodzaak van bankjes. In sommige gevallen kan het ook juist zorgen voor extra sociale cohesie en ontmoeting.*

○ **Locatie 48 – Kleine Steenkamp**

Tegels vervangen voor gras

- **Reactie gemeente:** *In principe is de gemeente voorstander van het vergroenen van speelplekken. Vooralsnog staat deze plek niet op de nominatie om her in te richten, maar de input wordt meegenomen en gekeken wordt of de ondergrond (vermoedelijk van het trapveld) vervangen kan worden.*

○ **Locatie 49 – De Rosmolen**

Een verzoek van een van de jongeren (18 jaar) voor meer uitdagende speeltoestellen, niet voor haarzelf, maar voor jongeren en buurtkinderen. Destijds is een deel van de toestellen weggehaald. Het is nu een saaie speelplek.

- **Reactie gemeente:** *De gemeente waardeert de betrokkenheid. De speelplek is echter voorlopig nog niet toe aan een herinrichting. Wanneer dit wel het geval is, zal met de omwonenden (jeugd en volwassenen) naar de inrichting worden gekeken.*

○ **Locatie 57 - De Leigraaf**

Aangegeven is dat er betrokken bewoners bij de speelplek aanwezig zijn. Zij zien liever dat de plek behouden blijft. Eén van de aanwezige jongeren geeft aan graag ook wifi in de buurt te willen.

- **Reactie gemeente:** *De gemeente waardeert de betrokkenheid van bewoners en benadrukt dat elke plek behouden blijft als speelruimte maar dat bij omvormplekken samen met bewoners gekeken wordt naar een alternatieve inrichting zonder speeltoestellen. Is die betrokkenheid er niet, ontstaat er een lege speelruimte.*

○ **Locatie - 58 De Leigraaf**

Wat betreft de wijkraad mag deze locatie wel weg.

- **Reactie gemeente:** *De speelplek staat aangeduid als “omvormplek”. Dit betekent dat de speeltoestellen op termijn worden weggehaald en dat dan, als daar belangstelling voor is, samen met bewoners een herinrichtingsplan gemaakt kan worden zonder speeltoestellen. Als die behoefte er niet is, zullen alleen de toestellen worden weggehaald en ontstaat er een lege speelruimte.*

- **Basisschool IKC de Hoge Hoeve**

Bij een direct omwonende (en lid wijkraad) heerste onduidelijkheid wat bedoeld wordt met “groen schoolplein”. Het plein zelf is niet echt groen, gaat het dan om het veld wat er naast ligt? Dit braakliggende terrein ligt vooral vol met hondenpoep, deze bewoner zou dat anders invullen.

- *Reactie gemeente: Bij een groen schoolplein wordt juist gekeken naar de mogelijkheid om een bestaand plein (grijs) te vergroenen (tegels eruit, groen erin). Er kan ook (aanvullend) voor gekozen worden om het aangrenzende groen bespeelbaar in te richten, in dat geval moet een oplossing worden gevonden voor de hondenpoep.*

3. Feedback wijkraden op aangeleverde concept speelruimteplan

Na de inspraakbijeenkomsten zijn de conceptstukken waar mogelijk/nodig aangepast. Vervolgens is het aangepaste stuk eind november 2018 in concept naar alle wijkraden gecommuniceerd voor een extra feedbackronde. Drie wijkraden hebben hierop gereageerd; Wijkraad Steenderens, Wijkraad Kernoord en Wijkraad MSW-OK. Hieronder de feedback van de wijkraden incl. reactie vanuit de gemeente samengevat. Zie bijlagen voor de uitgebreide correspondentie tussen de gemeente en wijkraden.

Uit deze extra feedbackronde zijn twee toevoegingen/aanpassingen aan het uitvoeringsplan gedaan:

- Kleine uitbreiding voor de centrale speelplek in Beekenoord
- In hoofdstuk 3 (onderzoek) wordt een extra paragraaf opgenomen met hierin de input vanuit de wijkraden.

3.1 Wijkraad Steenderens:

Opmerkingen Wijkraad:

- "Bij de schoolpleinen hangen bordjes waarop vermeld dat het verboden is om buiten schooltijden op het plein te spelen. In het speelplan staat vermeld dat het spelen buiten schooltijd wel toegestaan is. Schoolpleinen zijn anders ingericht als vroeger, nodigen meer uit tot spelen en er worden ook buiten schooltijd activiteiten georganiseerd. Vaak tot 19.00 uur. Buiten dit tijds kader wil de buurt de mogelijkheid hebben op te (laten) treden tegen overlast."

- **Reactie gemeente:** *In het speelruimteplan wordt genoemd dat schoolpleinen buiten de scope van het plan vallen en niet openbaar zijn. Ook staat vermeld dat een aantal schoolpleinen wel toegankelijk is na schooltijd (laag hek) en dat dit soms wel en soms niet wordt gedoogd. Handhaving is iets waar prima afspraken over gemaakt kunnen worden, maar wordt niet in het speelruimteplan opgenomen.*

3.2 Wijkraad Kernoord:

Opmerkingen Wijkraad:

- Verzoek voor uitbreiding van de huidige speelvoorziening in Beekenoord i.v.m. veel jonge gezinnen + verzoek voor ruimte voor ouderen om iets te doen.
 - **Reactie gemeente:** *de wijk ligt enigszins geïsoleerd en heeft een centrale speelplek die minimaal is ingericht (vanuit projectontwikkeling?) en is ingericht voor een doelgroep tot 9 jaar. De twee kleine plekjes in de wijk bieden vrij weinig voor de doelgroep 4+. Een kleine uitbreiding van de centrale plek met een driedelig duikelrek (voldoende hoog) en kleine doeltjes of voetbalpaaltjes zou een goede manier zijn om de plek uitdagender te maken voor een iets bredere doelgroep tot max. 12 jaar. Misschien is dit ook een mooie plek om met grassen te werken (zoals in wijkpark Steenderens)? Binnen de hekken van de speelplek staan 4(!) bankjes. Misschien kunnen twee hiervan in het grasveld worden gezet?*

3.3 Wijkraad MSW-OK:

De opmerkingen van de wijkraad zijn overzichtelijk gebundeld in een afzonderlijk document dat als bijlage bij deze nota gevoegd is. Hier is ook per opmerking een terugkoppeling te vinden. Omdat deze grotendeels overeenkomen met de punten die ook bij 2 zijn behandeld, wordt hier een samenvatting op hoofdlijnen opgenomen.

Opmerkingen Wijkraad (op hoofdlijnen):

- Onvrede over de deelname in proces van beleidsvorming en inhoud van het speelruimteplan. De wijkraad mist in het plan wijkspecifieke informatie m.b.t. het onderzoek en de uitvoering. De wijkraad wil graag dat de scheve verhouding van speelvoorzieningen in kwaliteit en kwantiteit ten opzichte van andere wijken in Westervoort wordt rechtgetrokken en dat het initiatief m.b.t. de Kreytierstraat wordt opgepakt.

Reactie gemeente (op hoofdlijnen):

- De gemeente heeft gekozen voor een proces waarin de wijkraad ten tijden van de bewonersavond werd geïnformeerd over het gevoerde onderzoek en bewoners en wijkraad zijn geraadpleegd over de conceptplannen. Op basis van deze avond zijn de conceptplannen bijgesteld. De extra input van de wijkraad uit de mailwisseling is deels en waar relevant opgenomen in de uiteindelijke rapportage (hoofdstuk 3).
- Het speelruimteplan is een overkoepelend document voor de hele gemeente met de belangrijkste onderzoeksbevindingen en uitvoeringsplanning voor de komende jaren. Hierop hebben bewoners en wijkraden kunnen reageren en de gemeente weegt af of op basis van de reacties aanpassingen worden gedaan.

- Het speelruimteplan omvat geen aparte paragraaf met onderzoek en uitvoering per wijk. Tijdens de daadwerkelijke uitvoering (en participatie) m.b.t. speelplaatsen wordt nogmaals afgestemd met de omwonenden en wijkraden.
- Het initiatief op de Kreytierstraat wordt opgepakt (zie ook conceptrapportage). Hierbij zullen ook de initiatiefnemers worden betrokken.
- Het Speelruimteplan heeft betrekking op de openbare speelvoorzieningen en voorziet niet in andere ingrepen (infrastructureel/verkeer/schoolpleinen e.d.). Problematiek met betrekking tot verkeer, zoals aangegeven door de wijkraad, wordt door de gemeente intern gecommuniceerd naar de betreffende afdeling, maar wordt niet opgenomen in het uitvoeringsplan voor speelruimte.